

Bijlage 5. Behandeling van de adviezen, opmerkingen en bezwaren bij het ministerieel besluit tot definitieve wijziging van het besluit van de secretaris-generaal van 14 april 1944 tot rangschikking als monument van de houten windmolen in Houtave, heropgebouwd als "Westmolen" in Kruisem (Wannegem-Lede).

Provincie: Oost-Vlaanderen

Gemeente: Kruisem, 2de afdeling, sectie B

Objectnummer: 4.01/45068/103.1

-

Dossiernummer: : 4.001/45068/103.1

Omschrijving:

Houten windmolen, genaamd "Westmolen", Huisepontweg zonder nummer

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

1. Advies uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige wijziging

1.1. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 22 oktober 2020.

De VCOE bracht op 12 november 2020 een gunstig advies uit over de wijziging van de bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het wijzigingsdossier.

Behandeling van het advies:

De commissie vraagt de toekomstige dossiers binnen het thema molens te kaderen binnen een integrale visie op het actualiseren, opheffen of wijzigen van beschermingen.

Antwoord:

Toekomstige dossiers zullen inderdaad kaderen binnen een integrale visie op het actualiseren, opheffen en wijzigen van beschermingen. Het project 'Windmolens' voedt, als één van de twee in 2020 opgestarte pilootprojecten, de opmaak van die integrale visie. Het pilootproject 'windmolens' heeft als doel om te komen tot een over heel Vlaanderen gewogen, gemotiveerde en representatieve selectie voor bescherming en opname in de inventaris. Alle bewaarde traditionele windmolens in Vlaanderen worden in het kader van dit project geëvalueerd binnen een thematisch-typologisch toetsingskader en op basis van de huidige erfgoedwaarden en -criteria. We toetsen de al gerealiseerde beschermingen aan de huidige norm en treffen maatregelen als ze deze toets niet doorstaan. Dat kan gebeuren door het wijzigen van besluiten en het opheffen van beschermingen. Nieuwe beschermingen van windmolens spelen in op aantoonbare en gewichtige hiaten, vertrekkend vanuit de thematische analyse. Daarnaast maken we bij bestaande beschermingen prioritair werk van het aanpassen of opheffen van besluiten die onduidelijkheden of administratieve fouten bevatten. Parallel bekijkt het agentschap Onroerend Erfgoed hoe de bijhorende procedures daartoe vereenvoudigd kunnen worden.

De commissie vraagt te onderzoeken of het instellen van bijkomende overgangszones alsnog nodig is om de windvang te garanderen.

Antwoord:

De huidige dossiers worden opgestart omdat zij in eerste instantie een juridische onduidelijkheid willen rechtzetten die de voortgang van het beheersdossier en de aanvraag van premies bemoeilijkte. Dit kan met een wijzigingsprocedure die enkel leidt tot een aanpassing van de locatie in het beschermingsbesluit en het bijhorende plan. De wijziging houdt geen nieuwe bescherming of nieuwe motivering in. Het oorspronkelijke beschermingsbesluit blijft opgebouwd zoals het destijds tot stand kwam en bevat geen tegenstrijdigheden meer door een correcte vermelding van de nieuwe locatie.

Het toevoegen van een overgangszone houdt echter een uitbreiding van de bescherming in, en dus ook de opstart van een nieuwe beschermingsprocedure. Een onderzoek naar de wenselijkheid van overgangszones rond de beschermde maalvaardige windmolens, is in het pilootproject 'Windmolens' opgenomen en zal ook nog voor deze molens gebeuren. Op die manier garandeert het agentschap een uniforme afweging van de wenselijkheid van overgangszones.

De commissie vraagt enkele detailopmerkingen na te kijken:

- De ministeriële besluiten hanteren sinds kort een aangepaste aanhef met motivering in functie van de leesbaarheid. Dit is positief, maar de commissie vraagt de spatiëring van het wijzigingsbesluit voor de Westmolen te corrigeren.

- Het inhoudelijk dossier van de Westmolen verwijst bij de motivering van de afbakening naar een luchtfoto. De commissie merkt op dat deze luchtfoto vooralsnog ontbreekt in de documentatiebijlage bij het inhoudelijke dossier.

Antwoord: De opmerkingen zijn terecht en de gevraagde aanpassingen werden gemaakt.

1.2. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige wijziging

Het uitgebrachte advies heeft invloed op het wijzigingsdossier en het ministerieel besluit. Het wijzigingsdossier en het ministerieel besluit werden als volgt aangepast:

- de spatiëring werd aangepast;
- er werd een luchtfoto en een overeenkomstig perceelplan van de molen toegevoegd aan de documentatiebijlage bij het inhoudelijk dossier.

2. Adviezen en bezwaren uitgebracht na de voorlopige wijziging en voorafgaand aan de definitieve wijziging

2.1. Openbaar onderzoek en hoorrecht

2.1.1. Gemeente Zuienkerke

Gemeente Zuienkerke organiseerde het openbaar onderzoek van 25 februari 2021 tot 27 maart 2021. Het proces-verbaal maakt integraal deel uit van het wijzigingsdossier.

Tijdens het openbaar onderzoek werden geen bezwaren ingediend.

Geen enkele zakelijkrechthouder beriep zich op het hoorrecht en vroeg gehoord te worden door het agentschap.

2.1.2. Gemeente Kruisem

Gemeente Kruisem organiseerde het openbaar onderzoek van 25 februari 2021 tot 27 maart 2021. Het proces-verbaal en de bezwaren maken integraal deel uit van het wijzigingsdossier.

Tijdens het openbaar onderzoek werd één bezwaar ingediend. Dit wordt onder 2.1.3. behandeld.

Geen enkele zakelijkrechthouder beriep zich op het hoorrecht en vroeg gehoord te worden door het agentschap.

Omwille van privacy-redenen zijn de bezwaren anoniem opgenomen in dit document. Het wijzigingsdossier bevat het bezwaar en de gegevens van de bezwaarindiener.

2.1.3. Enig bezwaar uitgebracht tijdens het openbaar onderzoek:

De bezwaarindiener vraagt om ook de (landschappelijke) omgeving van de molen te beschermen als dorpsgezicht, om de windvang en de landschappelijke ligging van de molen te verzekeren.

De huidige dossiers worden opgestart omdat zij in eerste instantie een juridische onduidelijkheid willen rechtzetten die de voortgang van het beheersdossier en de aanvraag van premies bemoeilijkte. Dit kan met een wijzigingsprocedure die enkel leidt tot een aanpassing van de locatie in het beschermingsbesluit en het bijhorende plan. De wijziging houdt geen nieuwe bescherming of nieuwe motivering in. Het oorspronkelijke beschermingsbesluit blijft

opgebouwd zoals het destijds tot stand kwam en bevat geen tegenstrijdigheden meer door een correcte vermelding van de nieuwe locatie.

Het toevoegen van een overgangszone of het beschermen van de omgeving van de molen als dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap houdt echter een uitbreiding van de bescherming in, en dus ook de opstart van een nieuwe beschermingsprocedure. Een onderzoek naar de wenselijkheid van overgangszones rond de beschermde maalvaardige windmolens, is in het pilootproject 'Windmolens' opgenomen en zal ook nog voor deze molens gebeuren. Op die manier garandeert het agentschap een uniforme afweging van de wenselijkheid van overgangszones. Binnen dit project wordt ook nagedacht over een uniforme aanpak voor molenlandschappen.

De Westmolen is bovendien al gelegen in gebieden die een landschappelijke waardering genieten, zoals aangegeven in punt 2.3 van het wijzigingsdossier, met name:

De molen is gelegen binnen het vastgesteld landschapsatlasrelict Schelde-Leie interfluvium tussen Waregem, Kruishoutem en Oudenaarde.

De molen is in omgeven door het beschermd kasteeldomein van Wannegem-Lede.

In het westen, noorden en oosten is de molen omgeven door landbouwgebied.

2.2. Conclusie

De adviezen en bezwaren uitgebracht na de voorlopige wijziging en voorafgaand aan de definitieve wijziging hebben geen invloed op het wijzigingsdossier en het ministerieel besluit. Het wijzigingsdossier noch het ministerieel besluit werden aangepast na de voorlopige wijziging.